

Vprašanja in odgovori

Občina lahko da posojilo za stanovanjsko graditev drugi občini

Občinski ljudski odbor v Prištini je postavil naslednje vprašanje: Ali lahko neka občina posodi sredstva iz sklada za stanovanjsko graditev drugi občini kakor tudi, ali je sploh mogoče sredstva tega sklada posojati tako gospodarskim organizacijam kakor drugim uporabnikom in pod kakšnimi pogoji je mogoče to napraviti?

Odgovor: Iz sklada za stanovanjsko graditev neke občine je mogoče dati posojilo za stanovanjsko graditev ljudskemu odboru druge občine kakor tudi drugim interesentom s področja druge občine, če občinski ljudski odbor, ki mu pripada sklad, ugotovi, da je zato upravičen interes. Zakon o prispevku za stanovanjsko graditev (Službeni list FLRJ, št. 57/55) in uredba za izvajanje tega zakona (Službeni list FLRJ, št. 6/56, 30/56 in 1/57) ne prepovedujeta dajanje posojil iz sklada za stanovanjsko graditev neke občine interesentom s področja druge občine. Zato je treba v tem primeru ravnati tako kakor pri drugih investicijskih skladih, kjer je dajanje posojil interesentom s področja druge občine posebej urejeno. S tem ukrepom se omogoča, da se sredstva skladov za stanovanjsko graditev manjših občin koncentrirajo in da se doseže močnejši učinek v finansiranju stanovanjske graditve.

Ali obstaja upravičen interes, da se da jo iz stanovanjskega sklada posojila za stanovanjsko graditev na področju drugih občin, mora načelno odločiti občinski ljudski odbor v smernicah za uporabo sredstev sklada za stanovanjsko graditev, upravni odbor sklada pa daje v mejah teh smernic posojila.

Če se da iz občinskega sklada posojilo drugi organizaciji na breme proračunskih sredstev, mora odobriti sklep o zadolžitvi občinski ljudski odbor, ker se z zadolžitvijo ustvarja obveznost za občinski proračun. Če se da posojilo drugi občini na breme dohodkov njenega sklada za stanovanjsko graditev, mora prav tako sklep o zadolžitvi odobriti občinski ljudski odbor, posojilno pogodbo pa podpiše upravni odbor sklada.

Občina, ki je vzela posojila iz sklada druge občine, mora uporabiti sredstva prejetega posojila: za graditev, dograditev in dovršitev novih stanovanjskih zgradb, za večja popravila stanovanjskih zgradb in za graditev komunalnih naprav (vodovoda, kanalizacije in drugo), ki jih je treba urediti za potrebe nanovo zgrajenih stanovanjskih poslopj. Izjemno se lahko v l. 1957 sredstva občinskih skladov za stanovanjsko graditev lahko uporabijo tudi za gradnjo šolskih poslopj za obvezno osemletno šolanje (po določbi 3. člena, 5. oddelka, XXVI. poglavja zveznega družbenega plana za l. 1957).

Iz občinskih skladov za stanovanjsko graditev je mogoče dajati posojila: stanovanjskim zadrugam, gospodarskim organizacijam, stanovanjskim skupnostim in hišnim svetom (za večja popravila stanovanjskih zgradb), ustanovam, ki so pravne osebe, politično teritorialnim enotam in delavcem ter uslužbencem in drugim osebam, na katerih plače se plača prispevek za stanovanjsko graditev kakor tudi vojaškim vojnim invalidom.

Da bi lahko dobil posojilo iz sklada, mora vsak interesent zagotoviti tudi del lastnih sredstev za stanovanjsko graditev v določenem odstotku predračunske vrednosti del. Tako morajo gospodarske organizacije zagotoviti iz svojih sredstev deset odstotkov predračunske vrednosti del iz svojih sredstev.

Drugi pogoji za dajanje posojil so določeni v uredbi o izvajanju zakona o prispevku za stanovanjsko graditev in v drugih predpisih zveznega izvršnega sveta, v mejah teh predpisov pa določi podrobnejše pogoje občinski ljudski odbor s pravili sklada za stanovanjsko graditev.

Poslovne zveze in promet s kmetijskimi pridelki

Kakšno je razmerje pri odkupu kmetijskih pridelkov med zadrugami in posameznimi zvezami? Ali so zadruge dolžne prodati svoje blago poslovni zvezi? Ali lahko poslovna zveza odkupi pridelke neposredno od individualnih proizvajalcev, to je mimo zadruge?

Odgovor: Glede odkupa kmetijskih pridelkov urejajo kmetijske zadruge in poslovne zveze kmetijskih zadrug svoje medsebojne odnose svobodno. Zato kmetijske zadruge niso dolžne, da prodajo svoje kmetijske pridelke prek poslovnih zvez. To se prav tako nanaša na kmetijske pridelke, ki so jih zadruge odkupile od individualnih proizvajalcev. Zelo pogost pa je primer, da prodajajo zadruge svoje in odkupljene pridelke prek poslovnih zvez.

V razmerah, ko kmetijskih pridelkov ni v zadostnih količinah, so zadruge s svojim osebjem in opremo sposobne plasirati na tržišče vse svoje kakor tudi kupljene kmetijske pridelke. Celo lahko ponekod, če same plasirajo blago, dosežejo tudi nekaj višjo ceno, vsaj za tisto maržo, ki bi jo dobile poslovne zveze. Kot posledico storjenih ukrepov na področju kmetijstva pa pričakujemo, da bo nujno prišlo do hitrejšega porasta količine razpoložljivih pridelkov. Kolikor bo ta porast čedalje hitrejši, toliko manj bodo zadruge sposobne, da bi same prodajale kmetijske pridelke. Šele tedaj bo v popolnem pomenu prišla do izraza vloga poslovnih zvez kot gospodarsko močnih organizacij, ki bodo mogle opravljati za zadruge tiste posle (vskladiščenje, transport, predelava, iskanje tržišča v državi in inozemstvu itd.), ki bi jih posamezne zadruge ne mogle opraviti.

Pri nekaterih poslovnih zvezah je prav tako težnja, da bi svojo dejavnost bolj, nekatere celo izključno, usmerile k trgovini, manj pa k proizvodnji. Osnovna vloga, ki jo morajo imeti poslovne zveze pa je na področju pospeševanja kmetijske proizvodnje in odkupa kmetijskih pridelkov, ki jih zadruge te poslovne zveze pridelajo, odkupijo ali predelajo. Zato se poslovne zveze ne morejo ukvarjati z od-

kupom kmetijskih pridelkov od individualnih proizvajalcev niti posamezno, niti na trgih, sejnih in podobno. Njihova osnovna vloga je sedaj organiziranje zadrug za pospeševanje kmetijske proizvodnje na osnovi najboljšega izkoriščanja materialnih sredstev, s katerimi predvsem razpolagajo same zadruge, in sredstev, ki jih jim nudi družbena skupnost kakor tudi organiziranje individualnih proizvajalcev za boljše in učinkovitejšo kmetijsko proizvodnjo. To pa je za poslovno zvezo dovolj velika naloga, da lahko popolnoma angažira vse svoje možnosti.

V katere sklade gredo dohodki od taks na imovino?

Odgovor: Ta taksa je bila uvedena l. 1956 in jo morajo plačati tisti kmetijski proizvajalci, ki imajo delovno živino, vprežna vozila, proizvodna orodja in drugo, ker ustvarjajo več dohodkov kakor tisti, ki te imovine nimajo. Ta taksa pa ima strogo namenski značaj in ostane v lokalnih, to je v občinskih in okrajnih skladih.

Taksa na delovno živino gre v okrajni sklad za pospeševanje kmetijstva in služi za veterinarske sanitarne ukrepe zaradi zatiranja nalezljivih boleznih domačih živali.

Taksa na vprežna cestna vozila gre v občinski, okrajni in republiški cestni sklad po razdelitvi, ki jo določa republiški družbeni plan.

Od takse na orodja za proizvodnjo, na hibridne vinograde kakor tudi takse na mletje je l. 1956 šlo 45 odstotkov v občinski investicijski sklad, 55 odstotkov pa v okrajni sklad za pospeševanje kmetijstva.

Z uredbi o spremembah in dopolnitvah taksne tarife zakona o taksah, ki je bila uveljavljena 28. marca l. 1957, je bila ukinjena zvezna taksa na pse, ki je bila enotna za vso državo. Ljudski odbori so pooblašteni, da lahko po potrebi uvedejo občinsko takso na pse. Uredba prav tako določa, da je štetih vinogradov, ki so zasajeni delno s hibridno, delno pa s plemenito trto, kakor da so na vsej površini zasajeni samo s hibridno trto. Smoter te določbe je, da se pospeši zamenjava hibridne trte s plemenito s precepljanjem. Rok za plačilo takse na hibridne trse je prestavljen od 15. marca na 30. junij.

Razen opisanih obveznih taks, ki so planirane v zveznih bilancah, imajo ljudski odbori pravico uvesti v soglasju s taksno tarifo občinske takse: na pse, sode in oljarne, ki jih dajejo v najem ter vinograde v ravnini. Skupni znesek teh taks ostane prav tako v lokalnih skladih in služi predvsem za pospeševanje kmetijstva v občini ali okraju, kjer je bila taksa pobrana.

POPRAVEK

V prejšnji številki »Naše skupnosti« je v članku »Nadrobni blagovni promet« na tretji strani pri spodnjem grafikonu prišlo do napake v legendi. Namesto »tekstil in obutev« bi moralo biti napisano »prehrana«, namesto »ostalo« »tekstil in obutev« in namesto »prehrana« pa »ostalo«.